

ฉบับแก้ไข

บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ :
ศึกษาเฉพาะกรณี สภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531

นายพีรยุทธ คิริชินธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-686-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018395
117210641

THE POLITICAL ROLE OF MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVE WHO HAVE
BUSINESS BACKGROUND : A CASE STUDY OF WHO HAVE BEEN ELECTED B.E. 1988

Mr. Peerayouth Sirikhundh

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-686-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ : ศึกษา
เฉพาะกรณีสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531
โดย นายพีรยุทธ ศิริพันธ์
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Dr. War

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Dr. P. Kiti
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

Dr. P.
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

Dr. W.
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พิรยทุธ ศิริพันธ์ : บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ :
ศึกษาเฉพาะกรณีสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อ 24 กรกฎาคม 2531 (THE POLITICAL
ROLE OF MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVE WHO HAVE BUSINESS
BACKGROUND : A CASE STUDY OF WHO HAVE BEEN ELECTED B.E. 1988)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 207 หน้า. ISBN 974-579-686-7.

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากอาชีพนักธุรกิจ
ศึกษาเฉพาะกรณีสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 มีวัตถุประสงค์
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เพื่อให้ทราบถึงผู้แทนราษฎรที่มาจากอาชีพนักธุรกิจ มีการรวมตัวเป็นกลุ่ม
ผลประโยชน์โดยธุรกิจต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งการพิจารณาในแง่ของผู้ประกอบธุรกิจแล้ว
การได้เข้ามามีบทบาทและอำนาจทางการเมืองเป็นเงื่อนไขที่จะเสริมสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ
และการอิงอำนาจทางการเมืองเป็นยุทธศาสตร์หลักของการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ เพราะฉะนั้น
ธุรกิจจึงได้เข้ามามีบทบาทและเกี่ยวข้องกับการเมืองมากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า การผลักดันกฎหมายบางฉบับของผู้แทนราษฎรที่มาจากอาชีพนักธุรกิจ
เป็นการตอบสนองเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มนักธุรกิจด้วยกันเอง โดยผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาของ
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และพระราชบัญญัติประกันสังคมซึ่งกฎหมายทั้ง 2 ฉบับนี้
มีเบื้องหลังของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C230083 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD : MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVE/BUSINESS

PEERAYOUTH SIRIKHUNDH : THE POLITICAL ROLE OF MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVE WHO HAVE BUSINESS BACKGROUND : A CASE STUDY OF WHO HAVE BEEN ELECTED B.E. 1988. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PRICHA HONGSKRAILERS Ph.D., 207 PP. ISBN 974-579-686-7.

The research on the topic of the Political Role of the House of Representatives who had been elected on 24 July, 1988, is conducted with an aim to point out the members of the House of Representatives who have business background, the way they are grouping according to the kinds of business and forming business groups is considered the condition which will support them in searching for more prosperity if they can play political role and utilize their authority. Counting on the political authority is the strategy to the success of the business operation, therefore, business becomes more related and plays more important role on the politics.

From the research conducted, it is found that the efforts in pushing some legal issues of the representatives who have business background are answering to their requirements in searching more benefits for their business groups. The samples of the case studies are narrated by using the Act of Land Development for Agricultures and the Act of Social Securities to which the benefits are undeclared related.

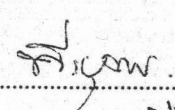

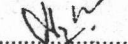
ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง

สาขาวิชา การปกครอง

ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ความร่วมมือให้ความช่วยเหลือสนับสนุนของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ ที่ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือมาตลอดรวมทั้งท่านอาจารย์ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์ ซึ่งท่านได้ท้วงติงและชี้ประเด็นข้อบกพร่อง ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

อย่างไรก็ตามต้องกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่ชาย และคุณเพชรรัตน์ เนียมวิวัฒน์ ที่คอยให้กำลังใจ ความห่วงใย และการสนับสนุนในเรื่องต่างๆเป็นอย่างดีเสมอมา นอกจากท่านที่กล่าวมาแล้ววิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะนำเสนอมิได้ถ้าไม่ได้ความร่วมมือจาก ผู้แทนราษฎร หลายท่านที่ไม่ประสงค์จะออกนามและเพื่อนๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน

สำหรับข้อบกพร่องอันเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ข้าพเจ้าขออ้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค

บทที่

1. บทนำ

สภาพทั่วไปของปัญหา	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
สมมุติฐานการศึกษา	6
วิธีการและแนวทางในการศึกษา	6
ขอบข่ายของการศึกษา	7
นิยามความหมายของศัพท์สำคัญ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
การเสนอทวิวิจัย	8

2. แนวความคิดทางทฤษฎี

แนวความคิดรัฐกับนักธุรกิจในระบบตลาด	10
แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท	14
แนวความคิด เรื่องกลุ่มผลประโยชน์	24

3. การเข้ามามีบทบาททางการเมืองของกลุ่มนักธุรกิจ

ช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516	35
เศรษฐกิจในช่วง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์	41

4. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากอาชีพนักธุรกิจ ในรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	
การเข้ามามีบทบาททางเมืองของนักธุรกิจ	50
รูปแบบของการใช้อิทธิพลทางการเมือง	52
การเลือกตั้งแบบธนาธิปไตย	55
การใช้เงินทางการเมือง ธุรกิจการเมืองและการประพตมิชอบ	60
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ	65
คณะรัฐมนตรีที่มาจากนักธุรกิจ	83
ธุรกิจนักการเมืองในสมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	88
กลุ่มผลประโยชน์ของผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจ	92
กลุ่มตระกูลและบุคคลที่ให้การสนับสนุนพรรคการเมือง	129
5. การผลักดันกฎหมายในสภาผู้แทนราษฎร	
ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	150
ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์	157
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	157
พระราชบัญญัติประกันสังคม	181
6. สรุป	202
ข้อเสนอแนะ	205

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	เปรียบเทียบผู้แทนราษฎรที่มาจากนักธุรกิจและพรรคการเมืองต่างๆ	81
ตารางที่ 2	ผู้แทนราษฎรคะแนนสูงสุด 10 อันดับแรก	82
ตารางที่ 3	จำนวนนักธุรกิจชั้นนำในคณะรัฐมนตรีแต่ละชุด	87
ตารางที่ 4	จำนวนกฎหมายระดับอนุบัญญัติของกฎหมายเศรษฐกิจฉบับที่สำคัญ พ.ศ. 2475 - พ.ศ. 2530	156
ตารางที่ 5	สรุปผลงานปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518 - มกราคม พ.ศ. 2532	177
ตารางที่ 6	งบประมาณของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ 2518 - 2532	180

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	บทบาทของการค้าและเงินตราในการสะสมความมั่งคั่ง และการผูกขาดทางเศรษฐกิจ	54
แผนภูมิที่ 2	ระบบการเงินเพื่อใช้จ่ายทางการเมืองและการใช้อิทธิพลทางการเมือง	62
แผนภูมิที่ 3	การใช้เงินและการประพฤตินิยมชอบของนักการเมือง	63
แผนภูมิที่ 4	แสดงการเกาะกลุ่มของตระกูลนักธุรกิจทางการเมือง	202

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย